

НАТУРА 2000

СТАНДАРТЕН ФОРМУЛЯР

ЗА СПЕЦИАЛНИ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ (СЗЗ)
ЗА ПРЕДЛОЖЕНИ И ОДОБРЕНИ ЗОНИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОБЩНОСТТА (ЗЗО)
И
ЗА СПЕЦИАЛНИ КОНСЕРВАЦИОННИ ЗОНИ (СКЗ)

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

1.1. ТИП	1.2. КОД НА ЗОНАТА	1.3. ДАТА НА ПОПЪЛВАНЕ	1.4. АКТУАЛИЗАЦИЯ
F	BG0002082	200510	200802

тип А - Защитена зона по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици;
тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
тип С - Защитена зона и по двете Директиви;
тип D - Защитена зона по Директива за птиците, която се допира до защитена зона по Директива за местообитанията;
тип Е - Защитена зона по Директива за местообитанията, която се допира до защитена зона по Директива за птиците;
тип F - Защитена зона по Директива за птиците, която съдържа защитена зона по Директива за местообитанията;
тип G - Защитена зона по Директива за местообитанията, която се съдържа в защитена зона по Директива за птиците;
тип H - Защитена зона по Директива за птиците, която се съдържа в защитена зона по Директива за местообитанията;
тип I - Защитена зона по Директива за местообитанията, която съдържа защитена зона по Директива за птиците;
тип J - Защитена зона по Директива за птиците, която припокрива защитена зона по Директива за местообитанията;
тип K - Защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците;

1.5. ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗОНИ ОТ НАТУРА 2000

КОД НА ЗОНАТА	ИМЕ НА ЗОНАТА	ТИП НА ЗОНАТА
BG0000102	Долината на река Батова	K
BG0000118	Златни пясъци	K
BG0000107	Суха река	K

1.6. РЕСПОНДЕНТИ

Димитър Георгиев, Христо Гърдов, Емил Тодоров, Ирина Костадинова - Българско дружество за защита на птиците, България, 1111 София, П.К. № 50, тел. (+359 2) 9715855, факс (+359 2) 9715856, www.bspb.org; Данните са ревизирани от екип на Българска академия на науките (<http://www.bas.bg>).

1.7. ИМЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Батова

1.8. ДАТИ НА ПРЕДЛАГАНЕ И ОБЯВЯВАНЕ/КЛАСИФИЦИРАНЕ НА ЗОНАТА

ДАТА НА ПРЕДЛАГАНЕ НА ЗОНАТА ЗА ЗЗО	ДАТА НА ОДОБРЯВАНЕ КАТО ЗЗО
ДАТА НА КЛАСИФИЦИРАНЕ КАТО СЗЗ	ДАТА НА ОБЯВЯВАНЕ КАТО СКЗ
200712	

2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

2.1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЦЕНТЪРА НА ЗОНАТА

ГЕОГРАФСКА ДЪЛЖИНА	ГЕОГРАФСКА ШИРИНА
E 27 ° 20 ' 25 "	N 43 ° 20 ' 28 "

2.2. ПЛОЩ (дка)

381,328.30

2.3. ДЪЛЖИНА НА ЗОНАТА (км)

2.4. НАДМОРСКА ВИСОЧИНА (м)

МИНИМАЛНА	МАКСИМАЛНА	СРЕДНА
0	357	226

2.5. АДМИНИСТРАТИВЕН РАЙОН		
КОД ПО NUTS	ИМЕ НА РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ/ ОБЛАСТ	% ПОКРИТИЕ
0	Морска територия, която не е включена в районите по NUTS	1
BG03	Североизточен	
BG032	Добрич	32
BG03	Североизточен	
BG031	Варна	67
ОБЩО:		100
2.6. БИОГЕОГРАФСКИ РАЙОН		
☐ АЛПИЙСКИ	☐ КОНТИНЕНТАЛЕН	☒ ЧЕРНОМОРСКИ

3. ЕКОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Описание на всички хабитати от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в обекта.
Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

Пр. – приоритетност на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

Име – Българско име на хабитати съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие.

% Покр. – процентно покритие на хабитатите спрямо общата площ на обекта.

Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е “типичен”. Използвана е следната система за класифициране: А - отлична представителност, В - добра представителност, С - значима представителност, D - незначително наличие.

Отн. площ – относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат. Използваните интервали по класове са следните: А) $100 \geq p > 15\%$; В) $15 \geq p > 2\%$; С) $2 \geq p > 0$

Прир.ст – Степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под-критерия:

i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране: А: отлично опазване; В: добро опазване; С: средно или слабо опазване.

Цялост. Оц. - Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат.

Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат. Използвана е следната система за класифициране:

А: отлична стойност, В: добра стойност, С: значима стойност

3.1. ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

3.2. ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

Описание на всички видове птици, отнасящи се до Чл. 4.1 и 4.2 от Директива 79/409/ЕЕС и на всички животински и растителни видове, изброени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на видовете.

Латинско Име – наименование на видовете съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС. Българско име – съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници.

Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

Местна попул. – популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграц. попул. – миграционна популация от:

Размн. – размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. – зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. – преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (m) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (C), рядък (R) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. – размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq p > 15\%$; В) $15\% \geq p > 2\%$; С) $2\% \geq p > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория – D) незначителна популация.

Опазв. – степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана “най-добра експертна преценка”: А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. – степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. – цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е “най-добра експертна преценка”, съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

3.2.а. ПТИЦИ, включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изол.	Цял.Оц.
A078	<i>Gyps fulvus</i>				6i	A	A	B	A
	Белоглав лешояд								
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	3p/1-5p				C	B	C	C
	Белогръб кълвач								
A403	<i>Buteo rufinus</i>	1p			114i	A	A	C	A
	Белоопашат мишелов								
A095	<i>Falco naumanni</i>				1i	A	A	B	A
	Белошипа ветрушка								

A032	<i>Plegadis falcinellus</i>				62i	B	A	C	B
	Блестящ ибис								
A215	<i>Bubo bubo</i>	3p				C	A	C	C
	Бухал								
A031	<i>Ciconia ciconia</i>		7p		171461i	A	A	C	A
	Бял щъркел								
A034	<i>Platalea leucorodia</i>				3i	D			
	Бяла лопатарка								
A097	<i>Falco vespertinus</i>		3p		300i	A	A	C	A
	Вечерна ветрушка								
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>		8p/6-10p			C	B	C	C
	Голям маслинов присмехульник								
A027	<i>Egretta alba</i>			8i/1-15i		B	B	C	B
	Голяма бяла чапла								
A246	<i>Lullula arborea</i>	225p/150-300p			10i	C	A	C	C
	Горска чучулига								
A379	<i>Emberiza hortulana</i>		185p/50-320p			C		C	C
	Градинска овесарка								
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	35p/30-40p			125i	C	B	C	C
	Дебелоклюна чучулига								
A229	<i>Alcedo atthis</i>	9p/3-15p				C	A	C	C
	Земеродно рибарче								
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		62p/18-107p			C	A	C	C
	Козодой								
A404	<i>Aquila heliaca</i>				3i	A	A	C	A
	Кръстат (царски) орел								
A020	<i>Pelecanus crispus</i>				17i/15-19i	C	A	B	A
	Къдроглав пеликан								
A402	<i>Accipiter brevipes</i>		2p/1-3p		165i	A	A	C	A
	Късопръст ястреб								
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>		35p/10-50p			C	A	C	B
	Късопръста чучулига								
A084	<i>Circus pygargus</i>				414i	A	A	C	A
	Ливаден блатар								
A122	<i>Crex crex</i>		4p/3-5p			C	B	C	C
	Ливаден дърдавец								
A511	<i>Falco cherrug</i>				9i	A	A	C	A
	Ловен сокол								
A026	<i>Egretta garzetta</i>				6i	D			
	Малка бяла чапла								
A176	<i>Larus melanocephalus</i>			4i		D			
	Малка черноглава чайка								
A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>			5i		D			
	Малък корморан								
A089	<i>Aquila pomarina</i>		4p/2-6p		3716i	A	A	C	A
	Малък креслив орел								
A068	<i>Mergus albellus</i>			9i		B	A	C	B
	Малък нирец								
A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>		2p/1-3p		64i	A	A	C	A
	Малък орел								
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>				4i	C	B	C	C
	Нощна чапла								
A080	<i>Circaetus gallicus</i>		2p/2-3p		130i	A	A	C	A
	Орел змияр								

A094	<i>Pandion haliaetus</i>				43i	A	A	C	A
	Орел рибар								
A072	<i>Pernis apivorus</i>		3p/2-3p		2616i	B	A	C	A
	Осояд								
A038	<i>Cygnus cygnus</i>			7i/7-8i		C	B	C	C
	Поен лебед								
A255	<i>Anthus campestris</i>		37p/13-60p		66i	D			
	Полска бърница								
A082	<i>Circus cyaneus</i>				48i	A	A	C	A
	Полски блатар								
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>		105p/60-150p			B	A	C	A
	Полубеловрата мухоловка								
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>				22428i	A	A	C	A
	Розов пеликан								
A397	<i>Tadorna ferruginea</i>				3i	D			
	Ръждив ангъч								
A029	<i>Ardea purpurea</i>			1i		D			
	Ръждива чапла								
A127	<i>Grus grus</i>				103i	A	A	C	A
	Сив жерав								
A234	<i>Picus canus</i>	19p/15-23p				C	A	C	B
	Сив кълвач								
A231	<i>Coracias garrulus</i>		8p/2-18p		10i	C	A	C	C
	Синявица								
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	107p/85-130p				C	A	C	C
	Сирийски пъстър кълвач								
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>				5i	C	A	C	A
	Скален орел								
A103	<i>Falco peregrinus</i>				18i	A	A	C	A
	Сокол скитник								
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	230p/60-400p				B	A	C	A
	Среден пъстър кълвач								
A083	<i>Circus macrourus</i>				46i	A	A	C	A
	Степен блатар								
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	1p			1695i	A	A	C	A
	Тръстиков блатар								
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>		3p/1-5p			C	B	C	B
	Турилик								
A074	<i>Milvus milvus</i>				17i	A	A	C	A
	Червена каня								
A396	<i>Branta ruficollis</i>			1i/0-3i		D			
	Червеногуша гъска								
A320	<i>Ficedula parva</i>				50	D			
	Червеногуша мухоловка								
A338	<i>Lanius collurio</i>		1185p/650-1720			C	A	C	B
	Червеногърба сврачка								
A236	<i>Dryocopus martius</i>	7p/5-9p				C	B	C	C
	Черен кълвач								
A030	<i>Ciconia nigra</i>		1p		2163i	A	A	C	A
	Черен щъркел								
A073	<i>Milvus migrans</i>		1p		148i	A	A	C	A
	Черна каня								
A002	<i>Gavia arctica</i>			5i		B	A	C	B
	Черногуш гмуркач								

A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>		11p			B	A	B	A
	Черногърбо каменарче								
A339	<i>Lanius minor</i>		50p/30-70p			C	A	C	A
	Черночела сврачка								
A307	<i>Sylvia nisoria</i>		35p/10 - 60p			C	B	C	C
	Ястребогушо коприварче								

3.2.b. Редовно срещащи се мигриращи птици, които не са включени в Пр. I на Дир. 79/409/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опасв.	Изолир.	Цял.Оц.
A249	<i>Riparia riparia</i>		27p/5-50p		3831i	C	A	C	C
	Брегова лястовица								
A005	<i>Podiceps cristatus</i>			13i/1-26i		D			
	Голям гмурец								
A165	<i>Tringa ochropus</i>				9i/7-11i	D			
	Голям горски водобегач								
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>			39i/1-77i	1026i	C	B	C	C
	Голям корморан								
A085	<i>Accipiter gentilis</i>	3p			384i	A	A	C	A
	Голям ястреб								
A041	<i>Anser albifrons</i>			4575i/1-9050i		B	B	C	B
	Голяма белочела гъска								
A459	<i>Larus cachinnans</i>	14p/11-17p		232i/10-454i	1495i	B	A	C	A
	Жълтокрака чайка								
A067	<i>Vicephala clangula</i>			2/0-4i		D			
	Звънарка								
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	3p/1-5p		216i/1-431i		C	A	C	B
	Зеленоглава патица								
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	27p/5-50p				C	A	C	C
	Зеленоножка								
A052	<i>Anas crecca</i>			2i/0-4i		D			
	Зимно бърне								
A059	<i>Aythya ferina</i>			153i/5-300 i		C	A	C	C
	Кафявоглава потапница								
A061	<i>Aythya fuligula</i>			305i/5-606i		B	B	C	B
	Качулата потапница								
A125	<i>Fulica atra</i>			200i/0-400i		C	A	C	C
	Лиска								
A086	<i>Accipiter nisus</i>	5p			722i	A	A	C	A
	Малък ястреб								
A087	<i>Buteo buteo</i>	6p			19712i	A	A	C	A
	Обикновен мишелов								
A230	<i>Merops apiaster</i>				11166i	B	A	C	A
	Обикновен пчелояд								
A099	<i>Falco subbuteo</i>		5p/4-6p		293i	A	A	C	A
	Орко								
A136	<i>Charadrius dubius</i>		8p		P	D			
	Речен дъждосвирец								
A179	<i>Larus ridibundus</i>			3i/1-5i		D			
	Речна чайка								
A043	<i>Anser anser</i>			8i/0-17i		D			
	Сива гъска								
A028	<i>Ardea cinerea</i>				221i	B	B	C	B
	Сива чапла								
A069	<i>Mergus serrator</i>			8i/1-15i		D			
	Среден нирец								

A050	<i>Anas penelope</i>			1i/0-2i		D			
	Фиш								
A182	<i>Larus canus</i>			404i/9-800i		B	A	C	A
	Чайка буревестница								
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>			10i/1-20i		D			
	Черноврат гмурец								
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	12p			192i	A	A	C	A
	Черношипа ветрушка								
A054	<i>Anas acuta</i>			5i		D			
	Шилоопашата патица								

3.2.с. БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

3.2.d. ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

3.2.e. РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

3.2.f. БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

3.2.g. РАСТЕНИЯ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

3.3 Други значими растителни и животински видове

Описание на всички други значими растителни и животински видове, когато те са свързани с природозащитата и управлението на обекта.

Такс.група – таксономичната група на съответния вид е отбелязана съгласно следната номенклатура:

В – птици; М – бозайници; А – земноводни; R – влечуги; F – риби; I – безгръбначни; Р – растения.

Име – наименование на видовете.

Местна популация – посочени са данни за типичния максимален размер на популацията, числеността е описана съгласно обяснителните бележки в раздел 3.2.

Мотивация – посочена е мотивацията за включването на всеки вид, като са използвани следните категории: А) Национална Червена книга; В) ендемичен вид; С) международни конвенции (вкл. Бернската, Бонската и Конвенцията за биологичното разнообразие); D) други причини.

Такс.група	ИМЕ (на български)	Местна Популация	Мотивация
	ИМЕ (на латински)		
В	Въртошийка	18p	C
	<i>Jynx torquilla</i>		
В	Полска чучулига	2100p	C
	<i>Alauda arvensis</i>		
В	Домашина кукумявка	35p	C
	<i>Athene noctua</i>		
В	Обикновено конопарче	115p	C
	<i>Carduelis cannabina</i>		
В	Зеленика	630p	C
	<i>Carduelis chloris</i>		
В	Чавка	890p	D
	<i>Corvus monedula</i>		

В	Пъдпъдък	165p	С
	Coturnix coturnix		
В	Зеленогуша овесарка	100p	С
	Emberiza cirrus		
В	Черноглава овесарка	100p	С
	Emberiza melanocephala		
В	Червеногръдка	2035	С
	Erithacus rubecula		
В	Обикновена чинка	2650	С
	Fringilla coelebs		
В	Селска лятковица	780i	С
	Hirundo rustica		
В	Качулата чучулига	160p	С
	Galerida cristata		
В	Поев дрозд	860p	С
	Turdus philomelos		
В	Южен славей	790p	С
	Luscinia megarhynchos		
В	Сива овесарка	2450p	С
	Miliaria calandra		
В	Испанско каменарче	6p	С
	Oenanthe hispanica		
В	Чухал	46p	С
	Otus scops		
В	Син синигер	310p	С
	Parus caeruleus		
В	Жалобен синигер	21p	С
	Parus lugubris		
В	Зелен кълвач	115p	С
	Picus viridis		
В	Черногушо ливадарче	15p	С
	Saxicola torquata		
В	Гургулица	225p	С
	Streptopelia turtur		
В	Голямо черноглаво коприварче	2180p	С
	Sylvia atricapilla		
В	Кос	1750p	С
	Turdus merula		
В	Планинска чинка	63i	С
	Fringilla montifringilla		

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

4.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Класове Земно покритие	% Покритие
Влажни ливади, мезофилни ливади	0
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	0
Друга орна земя	6
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	6
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	38
Иглолистни гори	1
Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	0
Крайбрежни пясъчни дюни, пясъчни плажове	0

Морски райони, заливи	1
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	3
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	0
Смесени гори	1
Сухи тревни съобщества, степи	5
Тресавища, блатата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	0
Храстови съобщества	4
Широколистни листопадни гори	35
<i>Общо Покритие</i>	<i>100</i>

Други Характеристики на защитената зона

Батова се разполага в Североизточна България, северно от Варна и обхваща поречието на река Батова и по-голямата част от Франгенското плато, включително бреговата ивица от Албена до Златни пясъци и прилежащата и плитката морска акватория. На север граничи със селата Соколник, Одръци, Храброво, Ляхово и Оброчище, на изток с черноморското крайбрежие южно от курорт Албена до Златни пясъци. От Златни пясъци на югозапад границата преминава по ръба на платото северно от село Каменар, и кварталите на град Варна – Винаца, Владиславово и Аксаково. При село Изворско върви на север през Новаково и Дебрене до Соколник. В границите на мястото се срещат няколко типа местообитания, от които с най-голяма площ са горските – широколистни гори от цер /*Quercus cerris*/, благуи /*Q. frainetto*/ и обикновен габър /*Carpinus betulus*/ и обработваемите площи. Останалата част от територията е заета от открити тревни пространства, обрасли на някои места с храстова растителност, пасища, ливади, овощни градини и лозя. Последните са разположени около селищата. В района на устието на река Батова е разположен резерват Балтата, съхраняващ естествена лонгозна гора и блатни и мочурни хигрофитни формации. Лонгозната гора е основно от полски ясен /*Fraxinus oxycarpa*/, полски бряст /*Ulmus minor*/, дръжкоцветен дъб /*Quercus pedunculiflora*/, полски клен /*Acer campestre*/ и черна елша /*Alnus glutinosa*/ с подлес от глог /*Crataegus monogyna*/, обикновен дрян /*Cornus mas*/ и кучешки дрян /*Cornus sanguinea*/, в комбинация с мезофилна и хигрофитна тревна растителност (Бондев, 1991). Типични за гората са лианите и увивните растения като повет /*Clematis vitalba*/, скрипка /*Smilax exelsa*/, гърбач /*Periploca graeca*/ и др.

Последният баланс на територията на обекта по начин на трайно ползване, вид на собствеността и вид на територията са направени съгласно Карта на Възстановената Собственост, по актуална информация към 06/2005, източник Министерство на Земеделието и Горите.

Баланс на Територията по Начин на Трайно Ползване

Баланс на Територията по Вид на Собствеността

Баланс по Вид на Територията

4.2. КАЧЕСТВО И ЗНАЧИМОСТ

Батова представлява комплекс с различни по характер местообитания, които са характерни както за типични горски видове, така и за водолюбивы птици и птици, обитаващи земеделски площи. В района са установени са 184 вида птици, от които 50 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 80 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 7 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 24 вида, в SPEC3 - 49 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 70 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 62 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Най-важната характеристика на мястото е неговото географско положение на западно-черноморския прелетен път Via Pontica. Над долината на река Батова се събират три потока от мигриращи птици, идващи от Добруджа – от вътрешността на добруджанското плато, тези които следват естествено бреговата ивица и при птиците, които при нос Калиакра летят директно през морето към Балтата. През Батова преминава най-концентрирания поток от мигриращи щъркели и пеликани в Североизточна България, като в долината между Добруджанското и Франгенското плато те набират височина, а над самото

плато летят ниско. Поради значението си за над 30 вида мигриращи реещи се птици Батова е определено като място с тесен фронт на миграция от световно значение. 11% от мигриращите птици летят на не повече от 150 м. над земята и 35% летят на височина от 160 до 500 м. Тук са отчетени най-големи количества на мигриращи розови пеликани */Pelecanus onocrotalus/* и жерави */Grus grus/* по Северното Черноморие. По време на миграция грабливите птици редовно ношуват в горите на Батова. Крайбрежните части на мястото са от ключово значение за миграциите на значителни количества чайки буревестници */Larus canus/*. Значителни количества водолюбиви птици презимуват в района на Батова, основно гъски */Anser albifrons/*, които се задържат от декември до март. Те ношуват в морето и ежедневно прелитат над района за да се хранят в нивите във вътрешността, но често се хранят и в земеделските земи тук. Батова е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на гнездящите тук среден пъстър кълвач */Dendrocorpus medius/* и полубеловратата мухоловка */Ficedula semitorquata/*. В значителни количества в района гнездят още зеленият кълвач */Picus viridis/*, сивата овесарка */Miliaria calandra/*, черногърбото каменарче */Oenathe pleschanka/*, късопръстата чучулига */Calandrella brachydactyla/*, големият маслинов присмехулик */Hippolais olivetorum/*, ястребогушото коприварче */Sylvia nisoria/*, градинската овесарка */Emberiza hortulana/* и др.

4.3. УЯЗВИМОСТ

Водните местообитания, свързани с река Батова и специално с лонгозната гора “Балтата” се влияят силно от човешки дейности, свързани с управлението на водите. Водният баланс на лонгозната гора е нарушен и това се приема за основната заплаха за нормалното и функциониране като екосистема. Основните причини довели до сегашното проблематично състояние са андигирането и корекциите на бреговете на река Батова, изграждането на път с международно значение през самата гора, както и рудодобива в горното и средното течение на реката. Продължаващата урбанизация, свързана с мащабното развитие на туризма и разширяването на селищата води до разпокъсване, нарушаване и дори унищожаване на местообитанията, основно в крайбрежната зона, но също и в откритите пространства върху платото. Реализацията на плановете за разширяване на село Кранево по посока на резерват “Балтата” ще доведат до унищожаването на единствената ненаселена територия около източната част на лонгозната гора и съответно до изолация на резервата от околните природни територии. Концентрирането на много хора на сравнително малки територии в близост до ценни местообитания както и незаконното депониране на отпадъци на много места, включително и в земеделски земи имат също значително отрицателно въздействие върху мястото. Плановете за изграждане на местно летище в съседство с лонгозната гора “Балтата” на мястото където се събират трите потока от мигриращи птици е опасно както за гнездящите и мигриращите птици, така и за сигурността на полетите. Районът на Батовата е особено уязвим от плановете за изграждане на ветроенергийни паркове. Ветроенергийните съоръжения специално в този район ще препятстват свободното предвижване на птици, основно на реещите се мигриращи птици и в значителна степен ще ограничи достъпа им до ползваните от тях местообитания. Ветрогенераторите ще са причина за директен сблъсък и пряко унищожаване на птиците и ще доведат до разпокъсване и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за предвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия. Ветровите генератори ще бъдат барьера за хиляди реещи се мигриращи птици и нощни мигранти по пътя им на юг и на север и ще причинят значителна смъртност сред тях, както и по-нататъшно намаляване на техните популации. Горските местообитания са застрашени от прекомерна експлоатация на горските ресурси, пожари, както естествени, така и причинени от човека, а също и залесяване с нетипични за района видове. Премахването на старите полумъртви дървета и тези с храпуци, ограничава значително възможностите на кълвачите и мухоловките да намират подходящи места за гнездене и храна.

4.4. ОБЯВЯВАНЕ И ДРУГ ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Само 4% от територията на Батова е поставена под законова защита съгласно националното природозащитно законодателство. В границите попада един поддържан резерват – “Балтата”, който е обявен през 1962 г. с цел опазване на уникална лонгозна гора при устието на река Батова. Част от лонгозната гора, разположена западно от международния път е обявена за буферна зона на резервата. Най-голямата защитена територия в района е природния парк “Златни пясъци”, обявен през 1943 г. Целта му е да бъдат опазени растителни и животински видове и техните сообщества, както и характерни ландшафти. През 1998 г. паркът е определен за КОРИНЕ място, поради европейското си значение за опазването на редки и застрашени местообитания. През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място.

4.5. СОБСТВЕНОСТ

държавна собственост - 39%; общинска собственост - 14%; частна собственост - 47%;

4.6. ДОКУМЕНТАЦИЯ

. 2000. Областен план за регионално развитие 2000-2006. Резюме. Област Варна. 25 с.; □. 2005. Област Варна. Стратегия за развитие 2005 – 2015, 136с.; □***. В подготовка. Община Балчик. Общински план за развитие 2005 – 2013 г. Проект., Балчик, 76 с.; □БДЗП/Бърдлайф България. 2005. Национална банка за орнитологична информация 1998 – 2005. Българско дружество за защита на птиците; □Ботев, Б., Ц. Пешев, (ред.). 1985. Червена книга на Република България. Т.2: Животни. София. БАН; □Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7 ал.3 във връзка с чл.6 ал.1 т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици; □Костадинова, И., С. Дерелиев, 2001. Среднозимно преброяване на водолюбивите птици в България за периода 1997-2001. Природозащитна поредица на БДЗП №3. БДЗП. София.; □Костадинова, И., М. Михайлов, (съст.) 2002. Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица. Книга 5. БДЗП, София,

80с.; □ Костадинова, И. 2005. Прилагане на критериите С за опрадаление на Орнитологично важни места от значение за Европейския съюз в България. Предварително прилагане и анализ на празнотите. В: Съвременно състояние на биологичното състояние в България – проблеми и перспективи. Българска биооплатформа, София 533-548.; □ МОСВ, 2005. Архив на защитените територии в България. База данни (непубл.); □ Николов, Хр., С. Марин, А. Даракчиев. 1999. Малкият корморан в България. Разпространение, численост и заплахи. – Науч. тр. Плов. унив., Анималия, 35, 6, 67-81.; □ Петров, Ц. 1997b. Белият щъркел (*Sicinia sicinia*) в България. Природозащитна поредица, Книга 2, БДЗП, Пловдив.; □ Петров, Ц., П. Янков, Т. Мичев, Б. Милчев, Л. Профиров. 1991. Разпространение, численост и мерки за опазване на черния щъркел, *Sicinia nigra* (L.) в България. – Изв. муз. Ю. България, Т. 17, 25-32.; □ Симеонов, С., Т. Мичев. 1985. Съвременно разпространение и численост на бухала (*Bubo bubo* (L.)) в България. – Екология, 15, 60-65.; □ Янков, П. 2002. (ред.). Световно застрашени видове птици в България. Национални планове за действие за опазването им. Част 1. БДЗП-МОСВ, Природозащитна поредица, Кн. 4, София: 204-219.; □ BirdLife International. 2000. Threatened birds of the world. Barcelona and Cambridge, UK: Lynx Edicions and BirdLife International, 695pp. □ Birdlife International. 2004. Birds in Europe: Population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: Birdlife International (Birdlife Conservation Series No. 12). 373pp.; □ BSPB. 2005. Observation of autumn migration of soaring birds in Bulgaria in 2004 in terms of identification of bottleneck IBAs to be included in the European Ecological Network NATURA 2000; BSPB, Sofia, 14pp. □ BSPB/BirdLife International. 2005. World Bird Database – Important Birds Areas. Bulgaria. Cambridge. (unpublished); □ Iankov, P., N. Petkov, A. Kovachev, D. Plachiisky. (in print). Pygmy Cormorant in Bulgaria 2001/2002. Final Report.; □ Kouzmanov, G. 1996. L'Aigle pomarin *Aquila pomarina* en Bulgarie. – In: Meyburg, B.-U. & R. D. Chancellor eds. Eagle Studies. World Working Group on Birds of Prey (WWGBP), Berlin, London & Paris, 319-326.; □ Michev, T., Tz. Petrov, L. Profirov. 1989. Status, breeding, distribution, numbers and conservation of the White Stork in Bulgaria; □ MOEW. 1998. CORINE Biotopes Database of the sites of European Importance for the biodiversity. Bulgaria, MOSV (nepubl.); □ Osieck, E. 2000 Filling in the requirements of the EU Birds Directive: Lessons from the 'Dutch Case'. In: European IBA Workshop. 29 March - 2 April 2000, Brussels, Belgium. Proceedings. BirdLife International, 86-99; □ Shurulinkov, P., B. Nikolov, R. Tsonev, I. Nikolov, A. Roguev, M. Sarov, A. Dutsov, P. Podlesniy, R. Stanchev, I. Hristov. 2003. A contribution to the occurrence of some rare and poorly-studied species of birds during the nesting season in Maritime Dobrudzha. - Annual of Sofia Univ. "St. Kliment Ohridski," Faculty of biology. Book 1-Zoology, 93-94, 31-39. □ Waliczky, Z. 2000 "Important Bird Areas of European Union Importance: explanation of the EU Criteria applied in IBA 2000" In: European IBA Workshop. 29 March - 2 April 2000, Brussels, Belgium. Proceedings. BirdLife International, 12-16 □

5. ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И ВРЪЗКА С МЕСТАТА ОТ КОРИНЕ БИОТОПИ

5.1. КАТЕГОРИИ ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ НА НАЦИОНАЛНО И РЕГИОНАЛНО НИВО

Код	Категория	% Покритие
BG03	Природна забележителност	0.10
BG04	Поддържан резерват	1.00
BG05	Природен парк	3.50
BG06	Защитена местност	0.04
BG00	Няма друг природозащитен статут	95.36

Код - код на категорията защитена територия; Категория - категория на защитената територия, съгласно ЗЗТ;

% Покритие - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната.

5.2. ВРЪЗКА НА ЗОНАТА С ТЕРИТОРИИ С ДРУГ ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ

Обявени на национално или регионално ниво

Код	Име	Категория	T	%
BG03	НАХОДИЩЕ НА ОБИКНОВЕН БОЖУР	Природна забележителност	+	0.10
BG04	БАЛТАТА	Поддържан резерват	+	1.00
BG05	ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ	Природен парк	+	3.50
BG06	АЛАДЖА МАНАСТИР	Защитена местност	+	0.04

Код - код на категорията на защитената територия; Име - име на защитената територия; Категория - категория на защитената територия, съгласно ЗЗТ;

T (тип на припокриване): = пълно припокриване; + съдържа се изцяло в Натура 2000 зоната; - съдържа изцяло Натура 2000 зоната; * двете места (ЗТ и ЗЗ) частично се припокриват; / граничежи места;

% - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната.

Обявени на международно ниво

5.3. ВРЪЗКА НА ЗОНАТА С КОРИНЕ БИОТОПИ МЕСТАТА

Код	Име	Т	%
F00008500	Златни пясъци	-	16.00

Код - код на Корине място, Име - име на Корине място

Т (тип на припокриване): = пълно припокриване; + съдържа се изцяло в Натура 2000 обекта; - съдържа изцяло Натура 2000 обекта; * двете места частично се припокриват; / граничещи места

% - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната

6. ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ДЕЙНОСТИ В И ОКОЛО ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА**6.1. ОБЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ДЕЙНОСТИ И ЗАСЕГНАТ ДЯЛ ОТ ПЛОЩТА НА ЗОНАТА**

В защитената зона:

Код	Име	Инт.	Възд.	%
243	Залавяне с капани, отравяне, браконьерство	A	-	30
230	Лов	A	-	80
300	Добив на пясък и чакъл	A	-	2
211	Риболов на определени места	C	-	1
420	Изхвърляне на отпадъци	A	-	1
200	Отглеждане на рибни и черупчести аквакултури	C	-	1
220	Развлекателен риболов	C	-	1
301	Кариери	A	-	10
302	Отнемане на материали от плажната ивица	A	-	2
330	Солници	A	-	1
400	Урбанизирани райони, обитавани от човека области	C	-	4
421	Изхвърляне на битови отпадъци	A	-	2
401	Текуща урбанизация	A	-	5
100	Култивация	B	-	33
102	Косене / Сечи	A	-	36
110	Използване на пестициди	B	-	33
120	Наторяване	B	-	33
130	Напояване	B	0	40
140	Паша	B	+	15
150	Реорганизация на селскостопански земи	A	-	15
151	Отстраняване на плетове и храсти	B	-	10
180	Изгаряне	C	-	30
161	Залесяване	B	+	5
164	Горскостопански сечи	A	-	34
165	Отстраняване на подраст	B	-	34
166	Отстраняване на мъртви и загиващи дървета	B	-	34
170	Животновъдство	C	-	20
171	Хранене на добитък	C	-	1
860	Изхвърляне на отпадъци, отлагане на наноси в каналите	A	-	1
623	Моторизирани превозни средства	B	-	15
625	Делтапланеризъм, парапланеризъм, балони	C	-	4
701	Замърсяване на водите	A	-	2
702	Замърсяване на въздуха	C	-	2
703	Замърсяване на почвите	B	-	2
709	Други форми на замърсяване	B	-	1
622	Пешеходен туризъм, езда и немоторизирани превозни средства	C	0	4

800	Сметища, възстановяване на земи и пресушаване	В	-	1
990	Други естествени процеси	А	-	5
409	Други типове обитаване	В	-	1
422	Изхвърляне на промишлени отпадъци	В	-	1
605	Хиподрум	В	0	0
852	Изменения в структурите на водните потоци във вътрешността	С	-	5
840	Наводняване	В	+	5
424	Изхвърляне на други отпадъци	А	-	1
501	Пътеки, маршрути, велосипедни маршрути	С	-	2
502	Пътища, автомобилни пътища	В	-	3
505	Летища	А	-	4
507	Мостове, виадукти	С	-	1
513	Други форми на енергиен транспорт	А	-	30
621	Водни спортове	С	-	4
620	Спортни и развлекателни дейности на открито	В	-	1
608	Къмпинг и каравани	В	-	1
423	Изхвърляне на инертни материали	А	-	1
604	Турове, маршрути	В	0	30
603	Стадион	С	0	0
601	Курсове по голф	С	-	1
600	Структури за спорт и отдих	В	-	4

Извън защитената зона:

Код	Име	Инт.	Възд.
243	Залавяне с капани, отравяне, браконьерство	В	-
230	Лов	В	-
220	Развлекателен риболов	С	0
211	Риболов на определени места	С	0
300	Добив на пясък и чакъл	В	-
200	Отглеждане на рибни и черупчести аквакултури	С	0
301	Кариери	В	-
302	Отнемане на материали от плажната ивица	А	-
330	Солници	А	-
400	Урбанизирани райони, обитавани от човека области	А	-
401	Текуща урбанизация	А	-
420	Изхвърляне на отпадъци	А	-
180	Изгаряне	В	0
110	Използване на пестициди	В	-
151	Отстраняване на плетове и храсти	С	0
423	Изхвърляне на инертни материали	В	-
100	Култивация	А	-
130	Напояване	С	-
140	Паша	С	-
120	Наторяване	В	-
164	Горскостопански сечи	А	-
165	Отстраняване на подраст	В	-
166	Отстраняване на мъртви и загиващи дървета	В	-
170	Животновъдство	В	0
171	Хранене на добитък	В	0
150	Реорганизация на селскостопански земи	В	-

622	Пешеходен туризъм, езда и немоторизирани превозни средства	В	0
623	Моторизирани превозни средства	С	-
625	Делтапланеризъм, парапланеризъм, балони	С	-
701	Замърсяване на водите	А	-
702	Замърсяване на въздуха	В	-
703	Замърсяване на почвите	А	-
710	Прекомерен шум	В	0
860	Изхвърляне на отпадъци, отлагане на наноси в каналите	А	-
410	Индустриални или комерсиални зони	В	-
419	Други индустриални / комерсиални зони	В	-
422	Изхвърляне на промишлени отпадъци	В	-
605	Хиподрум	А	0
852	Изменения в структурите на водните потоци във вътрешността	С	-
421	Изхвърляне на битови отпадъци	А	-
709	Други форми на замърсяване	В	-
507	Мостове, виадукти	С	0
621	Водни спортове	С	-
424	Изхвърляне на други отпадъци	А	-
501	Пътеки, маршрути, велосипедни маршрути	С	0
502	Пътища, автомобилни пътища	А	0
504	Пристанища	В	-
513	Други форми на енергиен транспорт	В	-
604	Турове, маршрути	А	0
620	Спортни и развлекателни дейности на открито	В	-
505	Летища	В	-
603	Стадион	А	0
601	Курсове по голф	С	0
600	Структури за спорт и отдих	С	-
608	Къмпинг и каравани	С	-

Интензивност: А - висока; В - средна; С - ниска

Въздействие: + положително; - отрицателно; 0 - неутрално

% - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната

6.2. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА
ВЕДОМСТВО, ОТГОВАРЯЩО ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА
- МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - РИОСВ: Варна; - ДПП: Златни Пясъци; Защитената зона попада и в границите и съответната компетенция на: - Басейнова дирекция: Черноорски район; - Област: Варна, Добрич; - Община: Балчик, Добрич, Варна, Аксаково; - РДГ: Варна; - ДГС/ДЛС: Добрич, Балчик, Варна;
УПРАВЛЕНИЕ И ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

7. КАРТИ

Брой	Мащаб	Проекция	Бележки
1	100000	Universal Transverse Mercator 35N	Границите на близко разположените други защитени зони за опазване на дивите птици са изобразени на стандартната карта към документацията по чл. 8 от Закона за биологичното разнообразие, докато тези на близко разположените и/или припокриващи зоната защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна не са показани. Границите на зоната са налични в цифров вид - ESRI Shape, DWG и DXF формати, проекционни координатни системи WGS 1984, UTM, зона35N и 1970 г., както и под формата на координатни регистри в проекция 1970 г. (http://www.natura2000bg.org)

8. СНИМКИ